

KULTAINEN KOLMIO CAP FERRAT YMPÄRISTÖINEEN

1 Ylellisen kaunis Cap Ferrat

Nizzasta itään sijaiseva Cap Ferratin niemimaa on luonnonkauneuden ja vaurauden keskittymä. Väljästi rakennetun Cap Ferratin tunnelmasta pääsevät kaikki osille, sillä sen ympäri kiertää jokseenkin helppokulkuinen kävelyreitti.

Cap Ferratia reunustavat Beaulieu-sur-Mer ja Villefranche-sur-Mer ovat viehättäviä pikkukaupunkeja, joista voi niin ikään patikoida niemimaaalle rantareittiä pitkin.

Villefranchen suunnasta avenue Louise Borde kulkee junaradan vieressä mutta rannan puolella kohti Cap Ferratia suurten komeiden huviloiden takana. Ne eivät kuitenkaan ole aukottamasti aidattuja, vaan meri näkyy ohikulkijoillekin.

Lähellä Villefranchen laitaa on huvila Villa Nellcote, jossa Rolling Stonesin mellastivat, kun pakenivat Englannin verottajaa. Nykyisin veropakolaisten suunta on kääntynyt Ranskasta Englantiin. Paikan erottaa jo komeasti kullalla koristellusta portista ja hienosta puistosta.

Nellcoten viereisen huvilan nimi on jalat vedessä, Les Pieds dans l'Eau. Omat rantatontit ovat Ranskassa harvinaisia, mutta oma uima-allas on rakennettu lähes jokaiseen Rivieran taloon.

Beaulieu-sur-Meristä Cap Ferratiin johtava kävelytie lähtee tunnetun loistohotellin Royal Rivieran vierestä, promenade Maurice Rouvier.

Rothschildin huvila. Turisteille harvinaista herkkua on se, että Cap Ferratin parasta paikkaa hallitsee yleisölle avoin Villa Ephrussi-de-Rothschild. Se nousi niemimaan kapeimpaan kohtaan 1900-luvun alussa. Rakennuttaja oli paronitar Beatrice Ephrussi-de-Rothschild, kuuluisan rahasuvun jäsen ja Ranskan valtiopankin johtajan tytär, joka avioitui venäläissyntyisen pankkiirin kanssa.

Paronitar kuoli 1934 lapsettomana ja testamenttasi luomuksensa Ranskan taideakatemialle toivomuksella, että talosta tehtäisiin museo. Paronittaren sanotaan toivoneen, että kävijät olisivat talossa kuin vieraita. Kun huvilaan tutustuu varsinaisen kesäsesongin ulkopuolella, tunnelma vastaa toiveita.

Paikka on loistokas, muttei liian juhlallinen. Paronittaren makuu- ja kylpyhuone samoin kuin ruokasali näyttävät suorastaan vaatimattomilta. Sen sijaan sisään tullaan kuin konsanaan firenzelaïseen palatsiin.

Puutarha ja tanssivat suihkulähteet. Paronitar halusi puutarhan muistuttavan laivan kantta, jonka keulassa on rakkauden temppele. Näin hän saattoi puutarhassa kävellessään kuvitella olevansa loistoristelijän kannella, matkalla, josta hän oli

nauttinut. Laajalla alueella on toteutettu monia puutarha-arkkitehtuurin unelmia: ranskalainen, eksoottinen, japanilainen ja kivipuutarha. Kaiken kruunaa ruusutarha.

Puutarhan suihkulähteet tanssivat Vivaldin musiikin tahdissa. Huvilan yläkerrassa on lisämaksusta erillinen pikkumuseo posliinin ystäville.

Puiston ohella kannattaa panostaa talon kahvilaan. Entinen paronittaren teesalonki tarjoilee suolaisia ja makeita pikkuannoksia kohtulliseen hintaan. Kesäsesonkina palatsissa järjestetään klassisen musiikin konsertteja.

Kävellen huvilalle. Rothschildin huvilalle johtaa kävelytie, chemin des Moulins. Se alkaa aivan niemimaan mantereeseen puoleisesta kärjestä, mutta ei tuo huvilalle asti. Loppumatka kuljetaan huvilan nimikkokatua. Niemimaan kohdalle pääsee helposti Nizzan ja Mentonin välisillä busseilla.

-Rantapolkua niemimaan ympäri

Vielä 1900-luvun alussa Cap Ferratin niemimaalla oli vain pieni kalastajien asuttama kylä St Jean Cap Ferrat. Se katselee Italian suuntaan ja on edelleen varsin idyllinen, vaikka rannan huvivenesatamaa reunustavat betoniset uudisrakennukset.

Nykyisin niemimaalla on noin pari tuhatta vakituista asukasta, mutta kesällä väkimäärä kolminkertaistuu.

Cap Ferratin ympäri kulkevalle kävelypolulle pääsee St Jean-Cap-Ferratista jatkamalla kohti niemimaan kärkeä. Katu kulkee ensin rannan loistohotellin La Voile d'Or, kultaisen purjeen ohi. Kun on ohitettu St Jeanin nimikkolinna, yksityistalo Château Saint Jean, tullaan Saint Hospicen pikkuniemekkeen molemmille puolille aukeavalle kapealle rauhan puutarhalle, Jardin de La Paix.

Saint Hospicen niemeke, nimikkokirkko ja Madonnan jättipatsas. Kun jatkaa kohti Saint-Hospicen kärkeä, portaat vievät alas rantaan Paloman uimarannan kohdalle. Näkymät avautuvat ensin Italiaan ja sitten Monacoon. Merellä voi nähdä jopa delfiinejä, sillä alue on suojelualuetta, jolla liikkumista ja kalastusta rajoitetaan.

Oikealle lähtee opastus ja viitta Saint-Hospicen kappelille. Nykyisin St Hospicen korkeimmalla paikalla on 1800-luvulla rakennettu kirkko. Alunperin siellä oli pyhälle Hospicelle omistettu rukoushuone. Hän oli erakkomunkki.

Kirkon vieressä on valtava pronssinen Madonnan patsas, joka on suorastaan ruma. Viereinen La Tour St Hospice on yksityisomistuksessa. Hautausmaa on hienolla paikalla. Siihen liittyy belgialainen sotilashautausmaa.

Jos palaa kappelilta tietä pitkin eikä käänny tuloreittiä pitkin takaisin rantaan ja kiertämään niemekettä, kulkee Domaine de Saint Hospicen ohi. Sekään ei ole

hullumpi asuinpaikka. Muutaman askeleen päässä on jo Paloman ranta.

Kivilouhosalue. Jos suuntaa Saint Jeannetista suoraan Cap Ferratin ympärilenkille, kääntymällä avenue Claude Vignonille päätyy ensimmäiseksi laakealle kentälle, josta on louhittu kiviä Monacon sataman rakentamiseen 1896-1906. Samaiselle ikävälle alueelle tullaan Saint Hospicen niemekkeen kiertämisen jälkeen. Claude Vignonille omistettu katu kiemurtelee mutkaisena lenkkinä, mutta opasteet kävelypolulle ovat hyvät.

Hoitamattoman alueen jälkeen voi ihailla ylhäällä rinteessä modernia huvilaa, jonka arkkitehti tai omistaja on ihastunut purjeisiin. Muuten rantakävelyllä tarjolla on merta ja luontoa ja hiljaisuutta, sillä Cap Ferratin Villefrancen sivustalla tontit ovat suuria.

Grand Hotel Cap Ferrat. Reitti kulkee hotelli Grand Hotel Cap Ferratin ohi. Se on yksi Rivieran vanhoista loistohotelleista, joka avattiin jo 1908. Hotelli on palvellut kansainvälistä eliittiä ja asiakaslista on sen mukainen alkaen Charles Chaplinista ja Bill Clintonista. Hotellivieraita kuljettaa uimarannalle näköalahissi. Hissejä näkyy myös yksityistalojen rinteessä, sillä raha ei ole Ferratin asukkaiden ongelma.

Grand Hotel on siirtynyt venäläisomistukseen kuten monet Rivieran arvokiinteistöt.

Cap Ferratin Villefranchen puolella rantareitti ei kierrä koko niemimaata vaan tuo Passablen uimarannalle. Sieltä chemin du Lido palauttaa kävelijän katuverkkoon, jossa kääntään vasempaan chemin du Roy.

Jos jatkaa Passablen uimarannan toiseen päähän, vastassa on yksi Belgian kuningaon Leopold II:n palatseista. Sen jälkeen katu, chemin de Passable vie umpikujaan ja parkkipaikalle. Kääntymällä takaisin pääsee katuverkkoon ja lähelle matkailutoimistoa.

Somerset Maugham ja arkkipiispan huvila. Cap Ferratin niemimaalla viihtyneet ovat värikästä joukkoa. Kirjailija Somerset Maugham oli ensimmäisiä tunnettuja kansainvälisiä asukkaita, koska Ranska salli homoseksuaalisuuden. Hän hankki 1926 pramean Villa Mauresquen, jonka oli rakentanut Nizzan arkkipiispa saman vuosituhaten alussa.

Maugham on todennut Rivieran olevan aurinkoinen paikka hämärille ihmisille -- "A sunny place for shady people." Ehkä hän on osunut asian ytimeen.

Villa Mauresque sijaitsee kirjailijalle nimetyllä kadulla niemimaan kärjessä lähellä majakkaa mutta ei kuitenkaan rannalla. Majakan rakensi aikoinaan Sardinian kuningaskunta, saksalaiset tuhosivat sen 1944 ja se rakennettiin uudestaan 1951.

Cap Ferratin niemimaan katuverkkoa yhdistävät vanhat portaikot, joiden varsilla on näköalatasanteita, mutta useimmat kadut ovat vailla jalkakäytäviä.

Arvokas pikkukaupunki Beaulieu-sur-Mer

Beaulieu-sur-Mer on suorastaan arvokkaalta näyttävä pikkukaupunki mutta siltä puuttuu selkeä yhtenäinen rantakatu. Sen sijaan Beaulieu, suomennettuna kaunis alue jakautuu kolmeen erilaiseen osaan.

Cap Ferratin laittaa leimaavat rantakadun komeat rakennukset 1800-luvun lopulta ja 1900-luvun alusta. Muhkein on aikoinaan hotellina toiminut Bristol, joka on muutettu arvoasunnoiksi. Sen vieressä pyöreä paviljonki, La Rotonde, on kunnostettu arvostetun konditoriaketjun tilausravintolaksi.

Läheinen kasino on tahkonnut parhaina vuosina jopa viidenneksen kaupungin tuloista. Nyt se on suljettu, sillä talouslama ja nettipelit ovat karkottaneet pelurit. Vanhan talon korjaus vaatisi vähintään pari miljoonaa euroa.

La Rotonden edustalla soittaja on ikuistettu penkkiin menneiden aikojen muistoksi. Rannassa on uimaranta, jonka vierestä lähtee opaste rantapolulle Cap Ferratiin.

Kreikkalainen huvila, Villa Kyrelos. Rannan parhaan paikan on vallannut Villa Kyrelos, kreikkalainen huvila. Se todistaa, että muuallakin kuin Disneylandissa tehtaillaan uusvanhoja taloja.

Arkeologi Theodore Reinach rakennutti 1902 "aidon" antiikin ajan kreikkalaisen huvilan omaksi kodikseen Deloksen saaren esikuvien mukaan. Talon mosaiikkilattiat ovat loistealiaat kuten muutkin koristelut. Museo on avoinna vuoden ympäri.

Myös Eiffel-tornilla nimensä ikuistanut Gustave Eiffel asui Beaulieussa 1896-1923. Hänen talonsa on kreikkalaisen huvilan takana, arkkitehdin nimikkokadulla, impasse Gustave Eiffel. Talo on toiminut hotellina mutta on nykyisin tyhjiään.

Näköalapaikka ja Pikku-Afrikka. Beaulieun itälaidalla paras näköalapaikka on aukio, Theatre de la Batterie, joka on rakennettu vanhan linnoituksen paikalle. Aukio sijaitsee kaupungintalon ja yhden loistohotellin välissä.

Näköalapaikalta voi havainnoida, miten tie Italian suuntaan roikkuu rannassa jyrkän vuoren huipun laidalla. Vuoren reunalla sijaitsevaa palmuja kasvaa aluetta kutsutaan Pikku-Afrikaksi.

Suojaisa alue houkutteli jo toissa vuosisadalla vauraita huviloiden rakentajia. Ensimmäisenä tuli James Gordon Bennett (1841- 1918), amerikkalaisen lehdenkustantajan perijä, joka perusti Pariisissa edelleen ilmestyvän International Herald Tribunen edeltäjän the Paris Heraldin. Lehden nimi on nyt muuttunut International New York Timeseksi.

Bennett johti etätyöläisenä lehden tekoa suuresta huvilastaan Villa Naumonasta. Laivastossa palvelleet mediamoguli rakennutti yhden ensimmäisistä yksityisistä superjähdeistä. Nyt niitä keino entistä enemmän myös Beaulieun huvisatamassa Pikku-Afrikan edustalla. Huvisatamaa reunustavat kahvilat, jotka puuttuvat Beaulieun länsilaidalta.

Kirkot ja vanha kaupunki. Vastapäätä näköalatasannetta on pyhälle sydämelle omistettu kirkko, Eglise de Sacre Cour. Viereistä vanhaa romaanista tyyliä edustavaa kappelia käytetään näyttelytilana. Kirkon ympäriltä alkaa Beaulieun kotoisa vanha osa, jonka halki kulkevaa kävelytieta pääsee rautatieasemalle ja kaupungin sisäosiin. Arkielämän keskus on aukio, Place de Gaulle, jolla toimii torikauppa ja jonka reunoilla on kahviloita.

Beaulieun ylpeys on vanha oliivipuiden lehto, jonka mahtava portti on rue Jean Braccolla juuri ennen radan alikulkua.

-Poikkeaminen Pikku-Afrikkaan ja St-Michelin tasangolle

Pikku-Afrikkaan ja sen yläpuolelle St-Michelin tasangolle pääsee, kun suuntaa kirkon vierestä kohti boulevard Eug. Gauthieria tai kääntyy kadulle huvisataman linja-autopysäkkien kohdalla. Puistokatu johtaa mandariinien portaille, Montee des Mandarines, joka on oikotie serpentiinä rinteessä mutkittelevalle Edvard VII:n omistetuille bulevardille.

Alkumatkan raput ovat hyvät ja niille näkyvät Beaulieun ympäristön yllättävän laajat yhä käytössä olevat viljelypellot. Kun boulevard Edouard VII on ylitetty kolmannen kerran, tullaan melkein maalaismaisemaan.

Samaan paikkaan pääsee Place de Gaullen länsilaidasta, josta alkaa chemin des Myrtes. Anglikaanisen kirkon ohittamisen jälkeen vasemmalle poikkeaa chemin de la Madone Noire, joka johtaa Villefranceen.

Juuri ennen hautausmaan muuria käännetään oikeaan. Edouard VII:n bulevardin ylityksen jälkeen suunnataan edelleen oikealle ja pian ollaan samassa polkujen risteyksessä, jonne mandariinien raputkin tuovat.

Kun tässä risteyksessä jatkaa tai kääntyy kohti Monacoa, edessä on tuota pikaa seuraava risteys, jossa reitti suuntaa ylöspäin tasangolle. Suoraan eteenpäin voi yrittää jatkaa, mutta vanha, Petit Afriqueen johtava reitti, on varoitusten mukaan altis maanvyöryille.

Ylös St-Michelin tasangolle kapuava palkitaan aina vain paranevilla näkymillä. Villefranche ja Nizzan lentokenttä alkavat näkyä kuten vielä Esterelin vuoret. Tasangon näköalapaikalla maisema avautuu vielä Nicen suuntaan ja Antibesin niemimaalle.

Tasangolta voi laskeutua Eze-sur-Meriin. Polku alkaa tasangon sisämaan puoleisella laidalla sijaitsevan hotellin luota. Reitti kulkee laakson reunaa eikä tarjoile samanlaisia näköalaelämyksiä kuin nousu rannan puolelta.

Näköalapaikka on St-Michelin kappelin luona, mutta sielläkin varoitetaan laskeutumasta Beaulieun puolelle. Kirkon seinän muistotaulu listaa kylän kaatuneet ensimmäisessä maailmansodassa.

Vasta Eze-sur-Meriä lähestyessä alkaa näkyä Ezen vuoristokylä ja loppumatkaa reunustavat komeat huvilat. Chemin de Saint Michel tuo Eze-sur-Merissä aivan rautatieaseman luokse.

Cap Estel. Kun jatkaa ohi Eze-sur-Merin rantatietä vasempaan, pääsee näkemään yhden Rivieran kauneimmista paikoista, Cap Estelin. Autoliikenne ohittaa niemekkeen tunnelissa, vanha niemennokan kiertävä tie on varattu pyöräilijöille ja vähäiselle paikallisliikenteelle.

Cap Estelin kärjessä, jyrkässä rinteessä mutta täydellisessä rauhassa luonnon keskellä sijaitsee yksi Rivieran loistohotelleista, Cap Estel. Siinä ei ole kuin 14 sviittiä ja neljä huonetta. Aluetta on yhdessä vaiheessa isännöinyt muuan venäläiseen ruhtinassukuun kuulunut Stroganov, joka rakennutti unelmapaikalle talon rakastajattarelleen.

Cap Esteliin pääsee myös Nizzan ja Mentonin välisellä bussilla numero 100, jonka pysäkki on tunnelin Monacon puolella.

3 Linnoitettu vanha kalastajakylä Villefranche

Villafranche on säilyttänyt yllättävän hyvin ripauksen vanhan pienen kalastajakylän tunnelmaa, vaikka sijaitsee aivan Nizzan lähellä. Ympäröivät rinteet ovat täyttyneet uudesta rakentamisesta, mutta pieni kapea rantakaistale on entisellään.

Villefranchen sydän on rantakatu, jossa on vierä vieressä ravintoloita. Heti valoisan rannan takana on toinen maailma. Rue Obscure on juuri sitä mitä pimeää tarkoittava nimi lupaa. Se on holvattu rannan suuntainen katu, jonka turviin asukkaat pakenivat mereltä tulevia vihollisia ja pommeja. Nykyisin sen suojiin voi paeta rannan tungosta. Muutenkin vanhan kaupungin rinteiden taloissa jatkuu arkielämä rannan turistivilinästä piittaamatta.

Laivaston ja Savoijin herttuoiden palatsi. Rantakadun kaunein talo on Palais de La Marine, Laivaston palatsi. Kaupungin suuruuden aikana se oli Savoijin herttuoiden

palatsina. St Michelin barokkikirkon kaunis mosaiikkitori kiinnittää huomion, mutta kirkon urut ovat varsinainen aarre, sillä ne on luokiteltu kansalliseksi monumentiksi.

St Pierren taidekappeli. Erikoisin kirkko on museoksi muuttunut St Pierren vanha kappeli aivan rannassa. Se ehti toimia jopa kalastajien varastona ennen kuin taiteilija Jean Cocteau koristeli sen 1957. Cocteau seurasi ystävänsä esimerkkiä, sillä Picasso oli maalannut Vallauriksen kappelin jo viisi vuotta aikaisemmin. Cocteaun jäljiltä St Pierren kappeli sai "silmät" julkisivuunsa. Sisätilojen koristelu on vaikuttava ja kirkon voisi nimetä Cocteaun parhaaksi työksi.

Kappelin kyljessä ja aivan Cocteaun patsaan vieressä kalastajat pitävät yhä veneitään ja myyvät kalaa. Uudessa satamarakennuksessa on vanhojen merimiesten kokoama meriaiheinen näyttely.

Kukkakarnevaalit. Nykyisin mereltä tulevat merirosvojen sijasta suurten risteilijöiden turistit, sillä laivoja ankkuroidaan luontaisen sataman tarjoavalle lahdelle. Turistit tuodaan rantaan pikkuveneissä. Mereltä saapuvat helmikuussa myös kukkaveneet, jotka tullessaan heittävät kukkia rannan vastaanottajille. Se on Villefrancen versio karnevaaleista.

Fort St Elmen linnoitus. Villefranchen Nizzan puolta hallitsee linnoitus, Fort St Elme, jonka Savoijin herttua rakennutti 1550-60. Linnoitus on kunnostettu 1981 ja siellä on neljä museota, kaupungintalo, konferenssikeskus ja ulkoilmateatteri, jossa heinä-elokuun iltoina esitetään elokuvia. Museoihin on vapaa pääsy ja linnoituksessa kannattaa kierrellä sieltä aukeavien näköalojen takia.

Yksi museoista on omistettu kuvanveistäjä Antoniucci Voltin (1915-89) töille, jotka ovat tutkielmia alastomasta naisvartalosta. Toisessa on lahjoittajalta saatu taidekokoelma.

Venäjän tsaariperheen tukikohta. Linnoituksen Nizzan puolella ovat sijainneet vanhat telakat, joiden edustalla olevaa satama-allasta kutsutaan ranskaksi darseksi. Alkujaan suojainen satamapaikka houkutteli vuoren rinteeseen kalastajakylän, mutta lahden syvyys teki siitä sotasataman.

Jopa Venäjän laivasto vuokrasi sataman, kun se menetti Krimin sodan jälkeen oikeuden käyttää Bosporin salmea. Sardinian kuninkaan arvon ottanut Savoijin herttua luovutti Venäjän laivastolle Villefrancesta 1857 tukikohdan ja samalla kylästä tuli keisarillisten vieraiden asemapaikka. Sen kunniaksi ja nykyisten vauraiden venäläisten iloksi on viime vuosina pystytetty patsaita venäläisille ruhtinaille.

Nizzan suuntaan rannasta lähtevä katu on nimetty keisarinna Aleksandra Fjodorovnalta, boulevard de Imperacis Alexandra Fedorovna, sillä keisari Nikolai I:n leski vietti talvet 1856-60 Nizzassa ja rakennutti matkan tekoa helpottamaan tien Villefrancesta Nizzaan.

Venäjä aloitti valtameritutkimuksen. Myöhemmin 1893 Villefrancheen tulivat venäläiset valtameritutkijat, jotka saivat jatkaa toimintaansa vallankumoksen jälkeen. Vasta 1930-luvulla tutkimuslaitos siirtyi Pariisin yliopistolle, jonka merieläimiä tutkiva instituutti toimii edelleen Villefrancen rannan Nizzan laidan rakennuksissa.

Vanhalle aallonmurtajalle vievä kävelypolku on omistettu tutkimuslaitoksen luojalle venäläiselle Alexis Korotneffille (1852-1915) ja ranskalaiselle professori Jules Barroisille.

-Nizzasta rantojen kautta Villefrancheen

Nizzasta pääsee mainiosti kävellen Villefrancheen, kun jatkaa vanhan sataman laitaa kohti Monacoa mutta ei erehdy menemään Korsikalle lähtevien laivojen satamaan. Varminta on nousta rannasta boulevard Franck Pilattelle huvivenesataman loppuessa. Satamassa on loistajahtien lomassa värikkäitä nizzalaisten pikkupaatteja.

Bulevardin päässä näkyy vanha arvokas ravintola Reserve. Sen kunnostus kaatoi Michelin -tähdellä palkitun suomalaiskokin yrityksen.

Katu vaihtaa nimensä avenue Jean Lorrainiksi ja sen alussa on puutarha, Jardin Felix Rainaud, jonka luota vievät portaat alas rantaan. Opaskyltti lupaa, että Mont Boronille pääsee tunnissa ja kymmenessä minuutissa.

Rantareitiltä aukeavat hienot maisemat Nizzaan ja Provencen vuorille. Vajaan puolen tunnin päästä pitää kiivetä ylös rantatielle. Eteenpäinkin voi jatkaa maisemia katsellen, mutta päättyy umpikujaan. Ranta muuttuu niin jyräksi, että polun rakentaminen on ollut mahdotonta.

Nobel-palkitun Maeterlinckin muistomerkki ja palatsi. Portaat nousevat avenue Cap de Nicelle, joka johtaa boulevard Maurice Maeterlinckille. Tien varressa on Nobelin kirjallisuuspalkinnon vuonna 1911 saaneen Maeterlinckin (1862-1949) vaatimaton muistomerkki mutta hänen nimeään kantava palatsi ei ole vaatimaton.

Se myytiin äskettäin tshekkimiljardöörille noin 50 miljoonalla eurolla. Hän aikoo kunnostaa taloon loistoasuntoja. Välillä talossa on toiminut luksushotelli. Palatsista näkyvät vain suunnattomat terassit. Se on ollut ja on edelleen todellinen aitiopaikka Nizzan edustan Enkelten lahdelle.

Tälle näköalapaikalle pääsee myös busseilla Nizzasta.

Maeterlinckin nimikkokatu muuttuu Princessa Gracelle omistetuksi bulevardiksi, ja kääntyy kohti Villefrancea. Opastaulu ohjaa portaille alas rantaan ja lupaa, että puolessa tunnissa pääsee Villefrancheen. Vuorossa on jyrkkä lasku. Rannassa on

vastassa toisen maailmansodan aikainen bunkkeri.

Rantaan näkyy hienosti Cap Ferrat. Jyrkässä rinteessä kulkemista helpottavat uudet portaat ja kaiteet. Polku tuo La Tour Lazaretille, jolla on kauniisti koristeltu katto. Tornilta reitti jatkuu kaksikerroksisen betonibunkkerin alla kulkevan käytävän kautta. Sitten sivuutetaan vanhat meribiologian laitoksen rakennukset ja lopuksi chemin du Lazaret tuo Venäjän keisarinalle omistetulle kadulle, boulevard Imperactis Alexandra Feodorovna.

-Rinnereitti Cap Ferratista Villefrancheen

Cap Ferratin ja Villefranchen yläpuolella oleviin rinteisiin noustaan Cap Ferratin ja rantatien risteyksestä. Liikennevalojen luona sijaitsevan keltaisen talon vierestä lähtevät portaat, chemin des Serres. Serres tarkoittaa kasvihuoneita ja osa niistä on edelleen käytössä.

Noin vartissa tullaan Ruotsille omistetulle bulevardille, boulevard de Suede. Näköalat ovat komeat ja jos tiirailee ylemäksi rinteeseen, siellä on varsinainen sypressien ympäröimä palatsi. Rakennus on ehkä maailman arvokkain yksityistalo, Villa Léopolda, jonka rakennutti Belgian kuningas. Palatsi-alue näkyy parhaiten Villefranchen vieressä olevalle serpentiinitien näköalapaikalle. (Katso Aitiopaikka Villefranchen katolla.)

Kun kääntyy oikealle pääsee Mustan Madonnan kappelille, Chapelle de Madone Noire, joka on kunnostettu viime vuosina. Kääntyminen vasempaan Nizzan suuntaan tuo pitkin chemin de la Madone Noirea Villefrancheen. Reitiltä on hyvät näkymät kylään ja linnoitukseen. Samalla voi havainnoida, miten harvaan asuttua Cap Ferrat on verrattuna kaikkeen muuhun.

Kun reitti ylittää Nizzan ja Mentonin välisen rantatien, portaat jatkuvat pysäkin luota. Samalla portaikon nimi vaihtuu. Chemin de la Fouan tuo Villefranchen asemalle. Villefranchen rannasta Palace de Marinen nurkalta nousevat portaat Escalinada Auguste Mailon tuovat asemalle.

-Aitiopaikka Villefranchen katolla

Varsinainen Villefranchen aitiopaikka on keskimmäisen serpentiinitien tasanteella aivan Villefranchen kyljessä. Villefranche, Nizza ja Cap Ferrat ovat kuin tarjottimella. Kirikkaalla säällä näkyy hämmästyttävän kauas Provencen vuorille.

Näköalapaikalta voi ihmetellä vieressä alapuolella sijaitsevaa suunnatonta Villa Léopolda ja sen kahdeksan hehtaarin puutarhaa. Palatsin rakennutti Belgian kuningas Leopold II samaan aikaan, kun viereen Cap Ferratiin nousi Villa Ephrussi-de-Rothschild.

Villa Léopoldan, alkujaan Villa des Cedres, seetripuiden huvilan, vaiheet ovat lyhyt johdatus rahan ja vallan historiaan. Rakennuttajan värikkästä elämästä on monenlaisia tarinoita, mutta totta on ainakin se, että Belgian kuningas ryösti estoitta Kongoa. Cap Ferratissa hänellä oli jopa oma eläintarha ja rakastajattaria varten useita taloja.

Eläintarha on ollut 50 vuotta avoinna yleisölle, mutta on suljettu 2009 brittisijoittajan ostettua alueen. Kiinteistösijoittaja aikoo rakentaa alueelle uuden loistohotellin. Rivieran asukkaat ovat protestoineet sulkemista, sillä eläintarha on ollut lasten suosikkikohteita.

Villa Léopoldan ostivat oikean kuninkaan jälkeen autokuninkaat, italialaisen Fiatin omistajat Agnellit. Sitten koitti pankkiirien aika. Palatsin hankki alunperin libanonilainen mutta Monacossa rahansa tehnyt pankkiiri, joka kuoli oudoissa oloissa

Pankkiirin leski Lily Safra ryhtyi myymään maailman arvokkaimmaksi kuvattua yksityiskotia 2009 ja ostaja oli venäläinen oligarkki. Kaupan vaiheista on kaksi eri tulkintaa. Lily Safra sanoo, ettei aikonut edes myydä huvilaa, mutta taipui Mihail Prohorovin painostukseen, kun hinnaksi sovittiin 500 miljoonaa euroa.

Prohorov tunnetaan nikkelikuninkaana, joka sai liikekumppaninsa kanssa yhden maailman suurimmista kaivosyhtiöistä presidentti Boris Jeltsinin kauden hämärissä yksityistämisen operaatiossa. Prohorov myi osuutensa kaivoksesta ennen 2008 talousromahdusta.

Talousromahduksen myötä Prohorov yritti perua kaupan ja vaati oikeudessa myyjältä takaisin lähes 40 miljoonan euron etumaksua. Prohorov kiisti olevansa ostaja, mutta lehtitietojen mukaan asiapaperit todistivat, että ostajayhtiö kuului hänelle. Safra voitti oikeusjutun ja lahjoitti Prohorovin etumaksun hyväntekeväisyyteen.

Villa Léopoldan puutarhan hoitoon tarvitaan lehtien mukaan 50 työntekijää, sillä alueella kasvaa kukkien lisäksi noin tuhat oliivi-, sitruuna- ja appelsiinipuuta.

Näköalapaikalle pääsee rannan liikennekadulta Léopold II:lle omistetun bussipysäkin luota. Sille tuovat portaat, escalier de la Gare rautatieaseman takaa. Niille pääsee poikkeamalla asemalta lähtevän kävelytien, chemin de la Fouan, ensimmäisessä risteyksessä vasempaan.

Pysäkin vierestä kääntyy Leopoldille omistettu katu ylös rinteeseen. Pienen matkan päässä oikealle vievät portaat tuovat kohtaan, jossa on viitta Pietons Moyen Corniche eli kävelyreitti keskitason serpentiinitalle.

Kävelypolun nimi on chemin de Col de Caire, joka on ensin osin ajotietä mutta muuttuu ylempänä pelkästään jalankulkureitiksi. Näköalatasanne on vasemalla. Jos kääntyy Italian suuntaan ja heti oikeaan, voi kiertää Villa Léopoldan. Samalla näkee

sen pääportin ja tontin eri osat yhdistävän sillan.

Katu on nimeltään avenue Léopold II, jota pitkin lähdettiin bussipysäkiltä näköalapaikalle. Tässä kohtaa katu on kapea ja jalkakäytävä puuttuu osan matkaa. Katua pitkin pääsee nopeasti risteykseen, jonka luona alempana kulkee Ruotsille omistettu bulevardi.

Kun jatkaa kuninkaan nimikkokatua Villefranchen suuntaan, vasempaan poikkeavat portaat, jotka tuovat kasvihuoneille omistetulle tielle, chemin des Serres. Niitä pitkin kiivettiin Cap Ferratista matkalla Villefrancheen rinnereittiä pitkin.

Vielä korkeammalle Villefranchen yläpuolelle pääsee kulkemalla näköalapaikalta pienen matkan keskitason serpentiinitietä Italian suuntaan. Ensimmäisen bussipysäkin luota nousevat rinteeseen raput, chemin de La Fontaine du Cannet. Ne johtavat samaiselle Saint Michelin tasangolle, jolle pääsee kiipeämään myös Beaulieu-sur-Meristä.

Reitin varren maisemat ovat komeita ja varsinkin Villa Léopolda näkyy hienosti. Ylempänä polkujen risteyksessä käännytään oikealle ja samalla tien nimi muuttuu. Chemin St Michel tuo nimikkotasankonsa näköalataulun luo. St Michelin tasangolta voi jatkaa ylemmän serpentiinitien kansallispuistoon. Katso Eze.

Yhteydet: Cap Ferratiin liikennöi bussi numero 81 Nizzasta, mutta sinne samoin kuin Villefrancheen ja Beaulieu-sur-Meriin pääsee Nizzan ja Mentonin välisellä bussilla numero 100.

Villefranchen aitiopaikalle ja St Michelin tasangolle pääsee Beaulieu-sur-Merinin ja Nizzan väliä liikennöivällä bussilla numero 84. Se lähtee Nizzasta Riquerin rautatieaseman luota ja ajaa Beaulieun rantaan, Baie des Fourmis.

Näköalapaikan luona pysäkin nimi on La Léopolda.